

Odůvodnění žádosti o výjimku podle čl. 6 odst. 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (dále jen „Nařízení“)

Verze s vyznačeným obchodním tajemstvím

1 Předmět žádosti o udělení výjimky podle čl. 6 odst. 9 Nařízení

ČEPS, a.s. (dále jen „ČEPS“) nakupuje regulační zálohu o maximální velikosti 1327 MW (součet kladné i záporné regulační zálohy). Regulační zálohu tvoří tyto služby výkonové rovnováhy (dále jen „SVR“): standardní produkty aFRR+, aFRR-, mFRR+, mFRR- a specifický produkt mFRR5. Služba výkonové rovnováhy FCR (automatická regulace frekvence) regulační zálohu netvoří, jelikož aktivací FCR nevzniká regulační energie. Služba výkonové rovnováhy FCR není předmětem žádosti o výjimku podle čl. 6 odst. 9. Nařízení. Maximální hodnota regulační zálohy 1327 MW je dána zejména povinností ČEPS pokrýt odchylku vyvolanou největším potenciálním incidentem, ke kterému může v elektrizační soustavě ČR dojít. Tímto incidentem je výpadek bloku jaderné elektrárny Temelín. Pokud by k takovému výpadku došlo, je nezbytné jej nahradit kladnou regulační zálohou.

Od zavedení standardních produktů SVR bylo v roce 2022 zajištěno přibližně 60 % objemu všech produktů regulační zálohy prostřednictvím dlouhodobých kontraktů (dále jen „DK“) a pro rok 2023 bylo zajištěno přibližně 65 % objemu všech produktů regulační zálohy prostřednictvím DK. Zbývající část regulační zálohy je v souladu s Nařízením nakupována na denním trhu (dále jen „DT“). Volba ekonomicky efektivní varianty záleží na aktuální situaci na trhu se SVR.

Z níže uvedené analýzy dopadů výjimky na provozní bezpečnost a hospodářský užitek je zřejmé, že udělení výjimky má potenciál snížit náklady pro ČEPS a tím pádem i pro konečné zákazníky. V případě udělení výjimky bude maximálně 60 % celkového objemu standardních produktů regulační zálohy a maximálně 70 % celkového objemu všech produktů regulační zálohy obstaráno v rámci dlouhodobých výběrových řízení. Zbývající část regulační zálohy ve výši minimálně 40 % celkového objemu standardních produktů regulační zálohy a minimálně 30 % celkového objemu všech produktů regulační zálohy bude nakupována na DT.

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

Požadavky Nařízení na objemy regulační zálohy, které je možné nakoupit na dlouhodobější bázi (prostřednictvím DK) a na DT, tak budou splněny.

Rozdělení produktů regulační zálohy	
Standardní produkty regulační zálohy	aFRR+, aFRR-, mFRR+, mFRR-
Všechny produkty regulační zálohy	aFRR+, aFRR-, mFRR+, mFRR-, mFRR5

Tabulka 1: Rozdělení produktů regulační zálohy

Tento způsob nákupu regulačních záloh, po případném udělení předmětné výjimky ze strany Energetického regulačního úřadu, dává ČEPS v rámci daných možností největší prostor pro zajištění potřebného objemu regulačních záloh a bezpečnosti provozu přenosové soustavy (viz k tomu v podrobnostech dále v tomto odůvodnění).

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

2 Analýza dopadů výjimky z Nařízení na bezpečnost dodávek

2.1 Dimenzování

ČEPS stanovuje objem regulačních záloh na základě požadavků daných nařízením Komise (EU) 2017/1485 ze dne 2. srpna 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro provoz elektroenergetických přenosových soustav.

V kladném směru se objem regulačních záloh stanovuje pomocí dimenzovací události, jež představuje největší odchylku, která může nastat v důsledku okamžité změny činného výkonu jednoho výrobního modulu. V ES ČR je největší dimenzovací událostí odchylka ve výši 962 MW s ohledem na blok jaderné elektrárny Temelín a zohledněním jeho skutečného dopadu na odchylku soustavy.

V záporném směru je objem regulačních záloh stanoven na základě pozorovaných odchylek soustavy v minulém období, tak aby obstarané zálohy pokryly alespoň 99% kvantil. ČEPS od roku 2021 využívá pravděpodobnostní stanovení těchto záloh, proto se jejich potřeba v průběhu jednotlivých měsíců a hodin liší. Maximální hodinová hodnota potřebného záporného výkonu je v současné době pro rok 2025 očekávána ve výši 365 MW. V méně exponovaných hodinách pak může klesat i na hranici 285 MW.

ČEPS zároveň na základě rozdílů mezi čtvrt hodinovými a minutovými odchylkami a pravděpodobnosti jejich výskytu určuje minimální velikost obstarané aFRR+ a aFRR- s tím, že zbylý výkon v daném směru je v rámci nákupu na DT substituován. Z tohoto důvodu předpokládá ČEPS v této žádosti o udělení výjimky maximalizaci nákupu standardních produktů, tak aby mohla využívat nákladově efektivní substituci služeb v nejvyšší možné míře.

2.2 Současný stav modulů a IT nástrojů pro nákup regulačních záloh

ČEPS při nákupu regulační zálohy využívá obchodní portál MMS. Pro potřeby dlouhodobých výběrových řízení je historicky implementován modul elektronická výběrová řízení, který umožňuje spolupráci s optimalizačním nástrojem Lancelot PVR, ve kterém jsou dlouhodobá výběrová řízení vyhodnocována.

Modul denní trh

Poskyvatelé mohou podat nabídku na celý den nebo na jednotlivé hodiny v průběhu dne, popř. jakákoliv kombinace hodin v průběhu dne. Současně bude modul denní trh upraven s připojením do projektu Allocation of Cross-zonal Capacity and Procurement of aFRR Cooperation Agreement (dále jen „ALPACA“), viz níže. Modul je v rámci minimalizace rizik rozšířen o dodatečné záložní procesy a nyní má toto základní časování:

- Standardní proces nákupu na DT s uzávěrkou podávání nabídek 8:45 D-1.
 - Nákup regulační zálohy na denní bázi.
- Záložní proces s uzávěrkou podávání nabídek 9:45 D-1.
 - Nákup regulační zálohy v případě, že nebyla ve standardním procesu DT uspokojena poptávka ČEPS.
- Přímé jednání s poskytovateli do 10:45 D-1, případně podle potřeby i později.
 - Nouzový proces nákupu regulační zálohy v případě, že poptávka ČEPS nebyla uspokojena v rámci předešlých procesů.

Kritickými aspekty těchto procesů jsou časové hledisko a zajištění dostatečného objemu regulační zálohy v jednotlivých službách při minimalizaci celkových nákladů.

V roce 2021 ČEPS přistoupila ke změně modelu nákupu na DT. ČEPS začala zveřejňovat kromě poptávky po konkrétních službách i poptávky pro jednotlivé „směry“ FRR+ (aFRR+, mFRR+, mFRR5) a FRR- (aFRR-, mFRR-). Poptávka zveřejněna v daném směru umožňuje ČEPS substituce služeb v daném směru a jediné hledisko je v tomto případě cena. Díky tomuto kroku může poptávku po daném směru pokrýt jakýkoliv poskytovatel certifikovaný na službu v daném směru. Tím došlo k významnému tlaku na samotné poskytovatele, protože došlo ke zvýšení konkurence při pokrývání poptávky.

Úprava Modulu denní trh

Zahájením nákupu regulační zálohy aFRR v rámci projektu ALPACA přinese oddělení DT se zálohami aFRR od DT se zálohami mFRR. V poptávce po kladném směru FRR+ tedy zůstane možná substituce pouze služeb mFRR+ a mFRR5 a v záporném směru zanikne možnost substituce služeb úplně.

Modul denní trh bude rozšířen v rámci zahájení spolupráce o DT ALPACA a současné standardní procesy nákupu na DT budou upraveny:

- Standardní proces nákupu aFRR na DT ALPACA
 - Nákup regulační zálohy rozdělený do šesti oddělených 4-hodinových bloků.
 - Poskytovatelé mohou podávat nabídky na 4-hodinové bloky.
 - Uzávěrka podávání nabídek 9:00 D-1.
- Standardní proces nákupu mFRR, mFRR5 na DT
 - Nákup regulační zálohy na denní bázi.
 - Poskytovatelé mohou podávat nabídky na celý den, 4-hodinové bloky či jednotlivé hodiny.
 - Uzávěrka podávání nabídek 10:00 D-1.
- Záložní proces s uzávěrkou podávání nabídek 10:45 D-1.
 - Nákup regulační zálohy v případě, že nebyla standardními procesy uspokojena poptávka ČEPS.
 - Záložní proces rozdělen pro služby aFRR a mFRR.
- Přímé jednání s poskytovateli
 - Nouzový proces nákupu regulační zálohy v případě, že poptávka ČEPS nebyla uspokojena v rámci předešlých procesů.

ČEPS současně intenzivně pracuje na zvýšení likvidity trhu s regulační zálohou. Nově zavedené a chystané změny na trhu se SVR za účelem zvýšení likvidity trhu jsou detailněji popsány v kapitole 5.

2.3 Dopady nákupu regulační zálohy na provozní bezpečnost

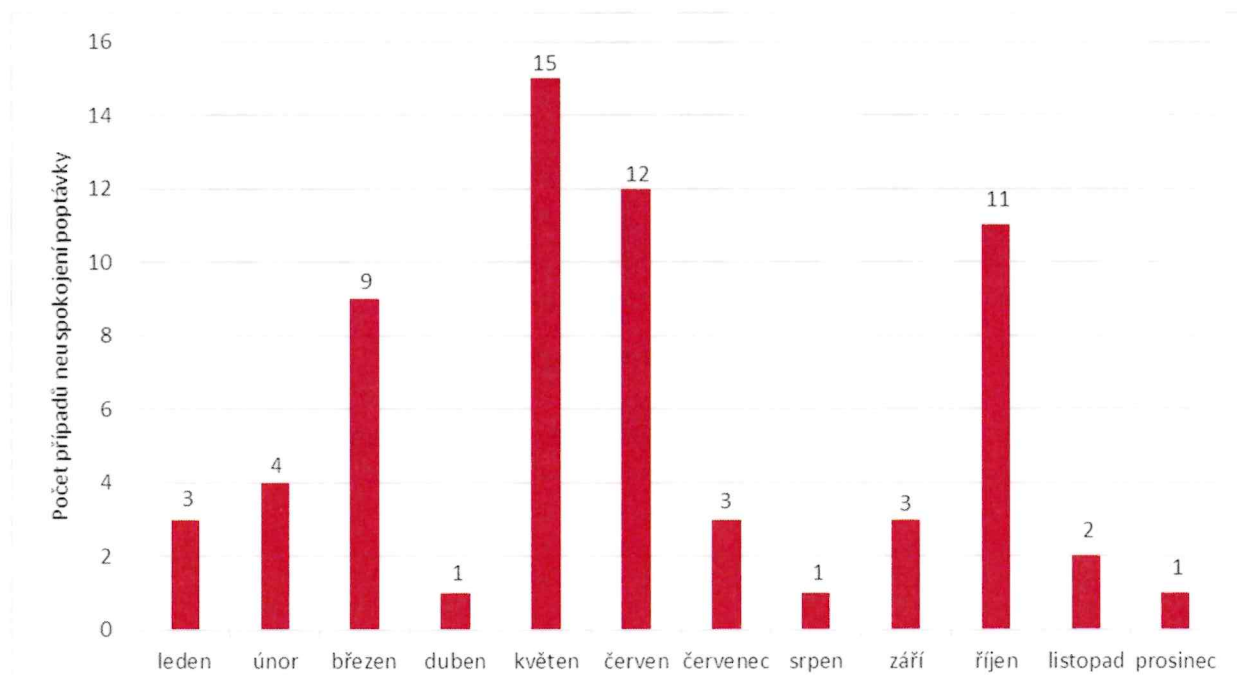
Cena silové elektřiny má výrazný dopad na likviditu a cenu nabídek na DT se SVR. V případě vysokých cen silové elektřiny je pro poskytovatele výhodnější svůj volný výkon prodat na trzích se silovou elektřinou a neúčastnit se DT se SVR. Případně na DT se SVR zvyšují cenu prodávané zálohy.

V období s nízkou cenou silové elektřiny a vysokou cenou emisních povolenek zaznamenává ČEPS znatelně nižší nabízený objem regulační zálohy zejména v záporných službách. Při poskytování těchto služeb musí být většina energetických zařízení v provozu na určitý minimální výkon, aby mohla tyto služby poskytovat. Poskytovatelé ovšem často energetická zařízení vlivem nízkých cen silové elektřiny raději odstavují, než aby provozovali své energetické zařízení se ztrátou. Odstavená energetická zařízení pak nenabízejí ani kladnou regulační zálohu a ČEPS zaznamenává nedostatek nabídek ve všech SVR. V provozu zůstávají jen zařízení s již v minulosti uzavřenými smluvními závazky, které nelze realizovat jinak (např. v topné sezoně teplárenské provozy a jednotky se sjednanými DK na poskytování SVR). Převládá tedy přímé ekonomické rozhodování a jednotliví poskytovatelé nejsou žádným způsobem motivováni udržovat svá energetická zařízení v provozu pouze za účelem účasti na DT se SVR.

Riziko nepokrytí poptávky je ještě více umocněno během konce teplárenské sezóny, cenovými výkyvy a trendy představující neekonomický provoz uhelných elektráren a v období plánovaných odstávek. Kvůli výše zmíněným vlivům docházelo a lze předpokládat, že i bude nadále docházet k riziku nepokrytí poptávky na DT se SVR. S ohledem na vývoj na energetických trzích v posledních letech lze za rizikové období považovat jakoukoliv část roku. Výše uvedené situace pro ČEPS představují významné bezpečnostní riziko nepokrytí poptávky regulační zálohy.

Obrázek 1 uvádí počet dnů, ve kterých nebyla uspokojena poptávka po SVR včetně 10% bezpečnostní rezervy. Větší nárůst nepokrytí poptávky po SVR lze pozorovat především v období od března do června a v měsíci říjnu, tato období byla ovlivněna vyšší volatilitou cen energetických komodit. Růst cen komodit byl například zaznamenán po oznámení ukončení těžby na obřím plynovém poli Groningen v Nizozemsku od 1. října 2023. Výkyv cen v daném měsíci byl ještě více umocněn vyostřením konfliktu v Izraeli. Pro budoucí vývoj cen komodit bude klíčová zejména geopolitická situace ve světě. Dalším důvodem neuspokojení poptávky po SVR byly technologické odstávky na přelomu jarních a letních měsících. Případy nepokrytí poptávky po SVR se však objevují v průběhu celého roku, tj. i v období, kdy byla většina zdrojů vyčerpána na maximum a poskytovatelé dali přednost trhu se silovou elektřinou. Je proto pravděpodobné, že ČEPS bude opakovaně čelit stejné situaci i v následujících letech častěji než pouze v letním období.

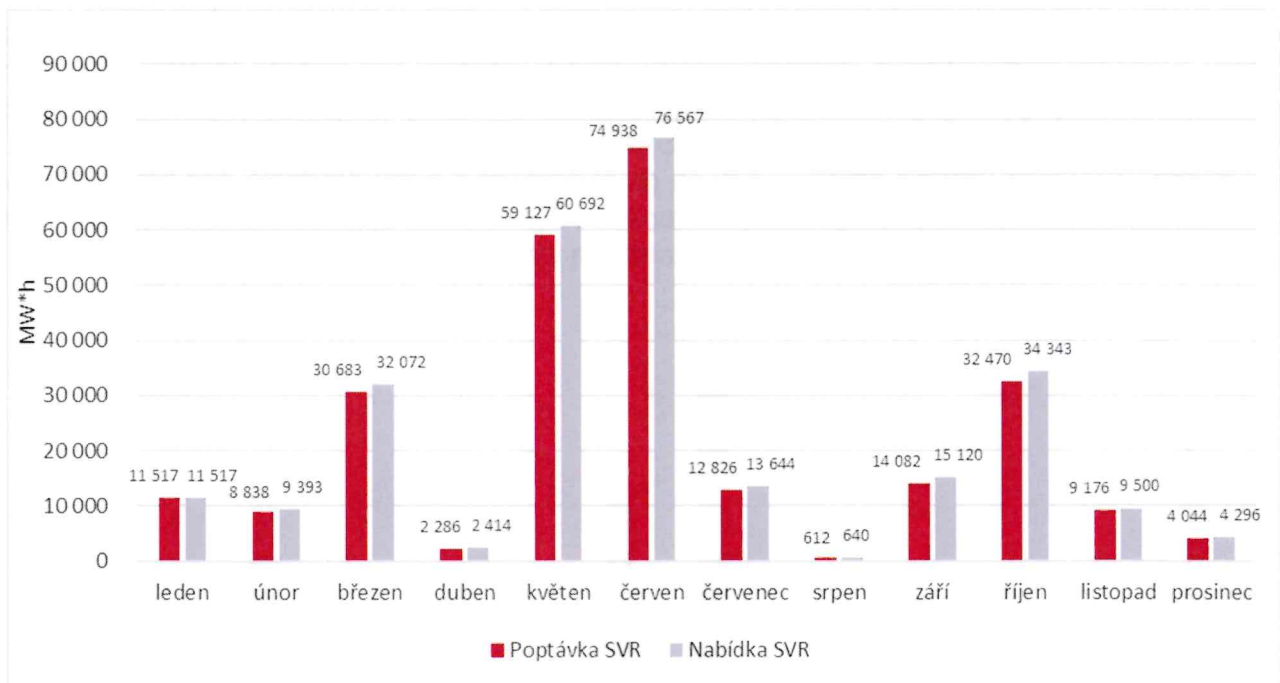

Obrázek 1 - Počet dnů, ve kterých došlo k neuspokojení poptávky po SVR (vč. 10% bezpečnostní rezervy) v roce 2023

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

Obrázek 2 následně ilustruje objem nepokryté poptávky po SVR v roce 2023 v podobě poptávané a nabízené regulační zálohy agregované pro jednotlivé měsíce, včetně započtení dnů, kdy nabízené regulační zálohy nepřevyšují poptávané regulační zálohy o 10% bezpečnostní rezervu.

Obrázek 2 - Přehled nepokryté poptávky po SVR v roce 2023

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

Na Obrázek 3 je ilustrovaná neuspokojená poptávka podle jednotlivých směrů. Směr FRR+ tak zahrnuje služby aFRR+, mFRR+ a mFRR5, směr FRR- pak služby aFRR- a mFRR-.

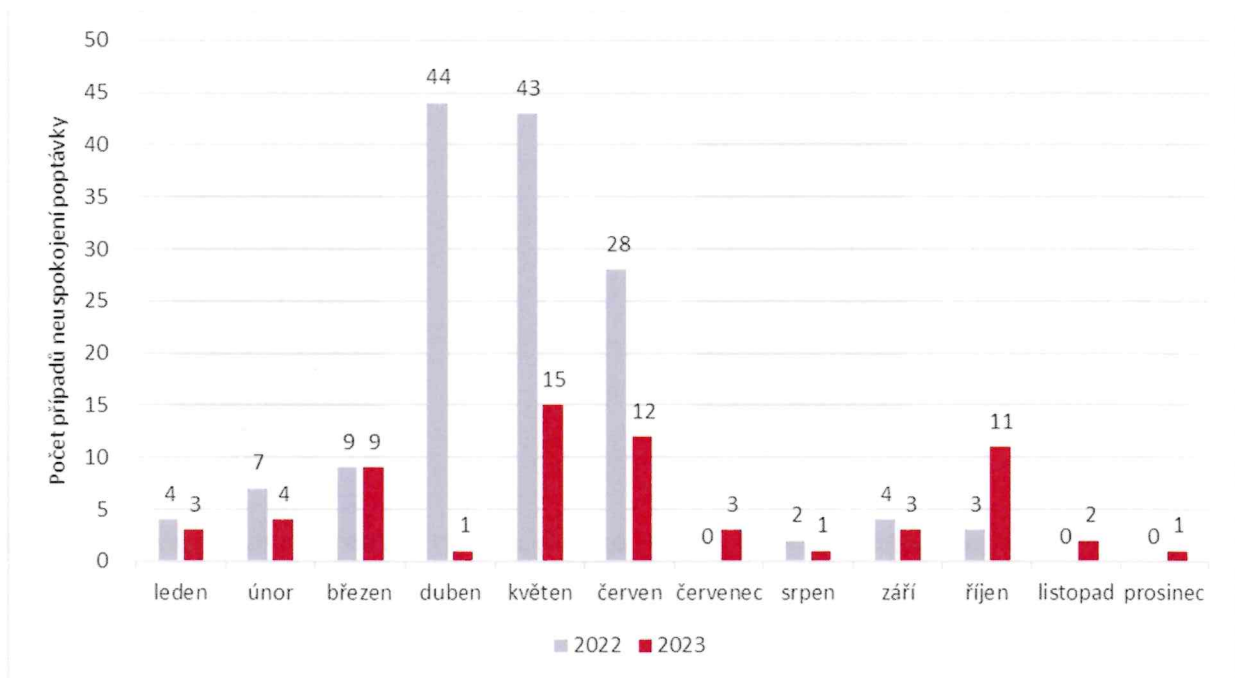

Obrázek 3 - Počet dnů, ve kterých došlo k neuspokojení poptávky po FRR+ a FRR- (vč. 10% bezpečnostní rezervy) v roce 2023

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

V porovnání s počtem dnů s neuspokojenou poptávkou po SVR v roce 2022 došlo v průběhu roku 2023 k menším extrémům nepokrytí poptávky v jednotlivých jarních a letních měsících, jak je vidět na Obrázek 4. Z vývoje rozložení počtu dnů s neuspokojenou poptávkou v roce 2023 se naopak dá pozorovat trend zvýšení počtů dnů s neuspokojenou poptávkou v průběhu celého roku.

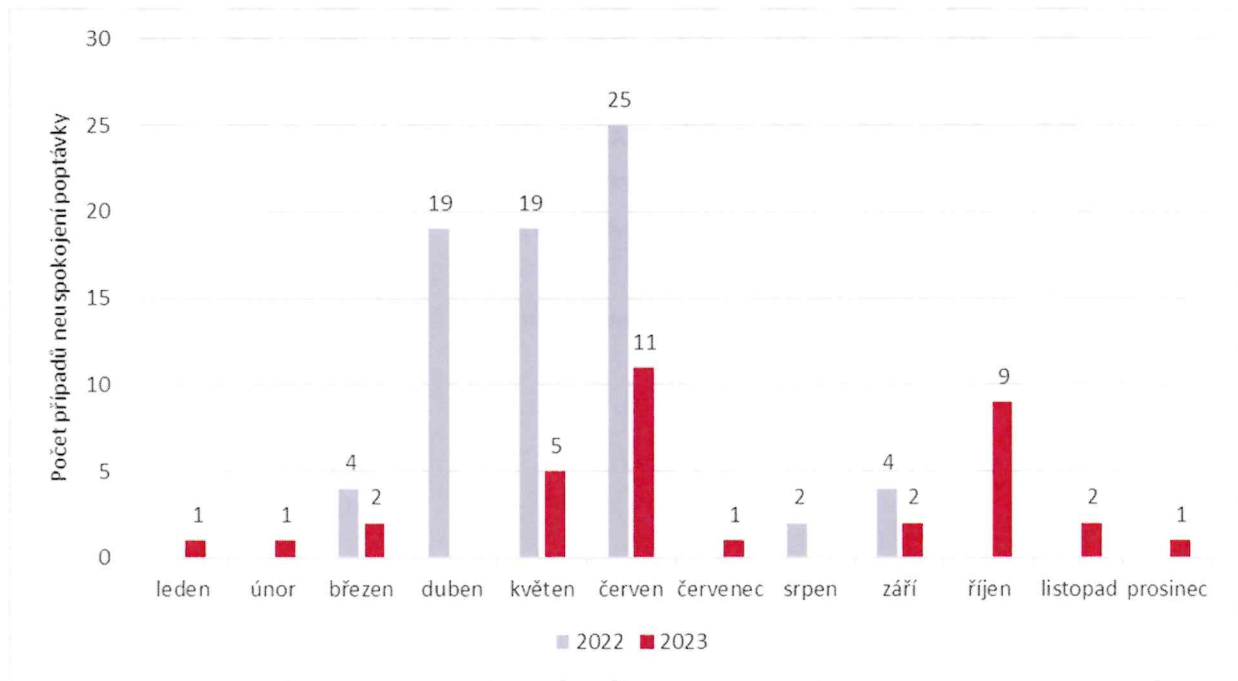

Obrázek 4 - Porovnání vývoje počtu dnů neuspokojené poptávky po SVR (vč. 10% bezpečnostní rezervy) mezi roky 2022 a 2023

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

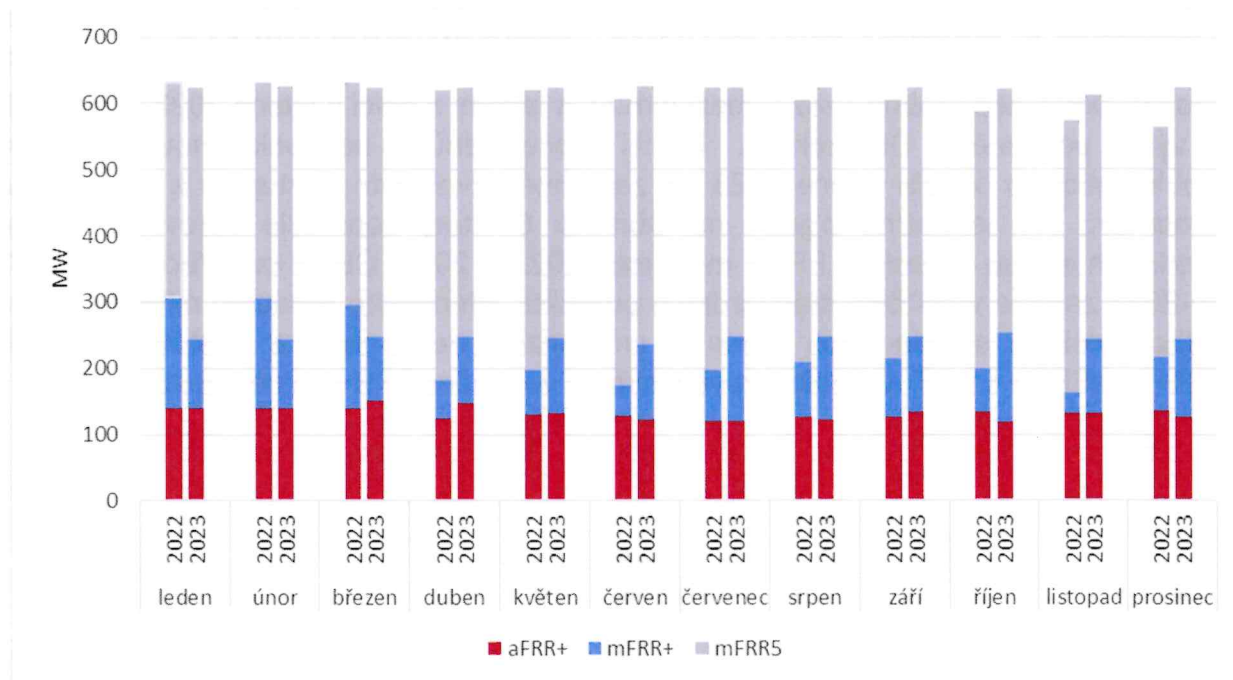
Na Obrázek 5 je zobrazeno porovnání vývoje neuspokojené poptávky po směru FRR+ v roce 2022 a 2023. Směr FRR+ zahrnuje služby aFRR+, mFRR+ a mFRR5. Ve směru FRR+ je možné sledovat podobné rozdíly mezi jarními a letními měsíci v letech 2022 a 2023 jako na výše popsaném Obrázek 4. Menší počet dnů s neuspokojenou poptávkou v problematickém období v roce 2023 byl zapříčiněn zvoleným přístupem k nákupu SVR v rámci DK. Jak je patrné z grafu na Obrázek 6, který zobrazuje porovnání nákupu jednotlivých služeb ve směru FRR+ mezi roky 2022 a 2023, ČEPS prostřednictvím DK v roce 2023 zajistila větší část standardních produktů, především produktu mFRR+. Nákup většího množství standardních produktů snížil riziko neuspokojené poptávky u služeb aFRR+ a mFRR+ na DT a umožnil zbytek služeb ve směru FRR+ volně substituovat.

Obrázek 5 - Porovnání vývoje počtu dnů neuspokojené poptávky po FRR+ (vč. 10% bezpečnostní rezervy) mezi roky 2022 a 2023

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

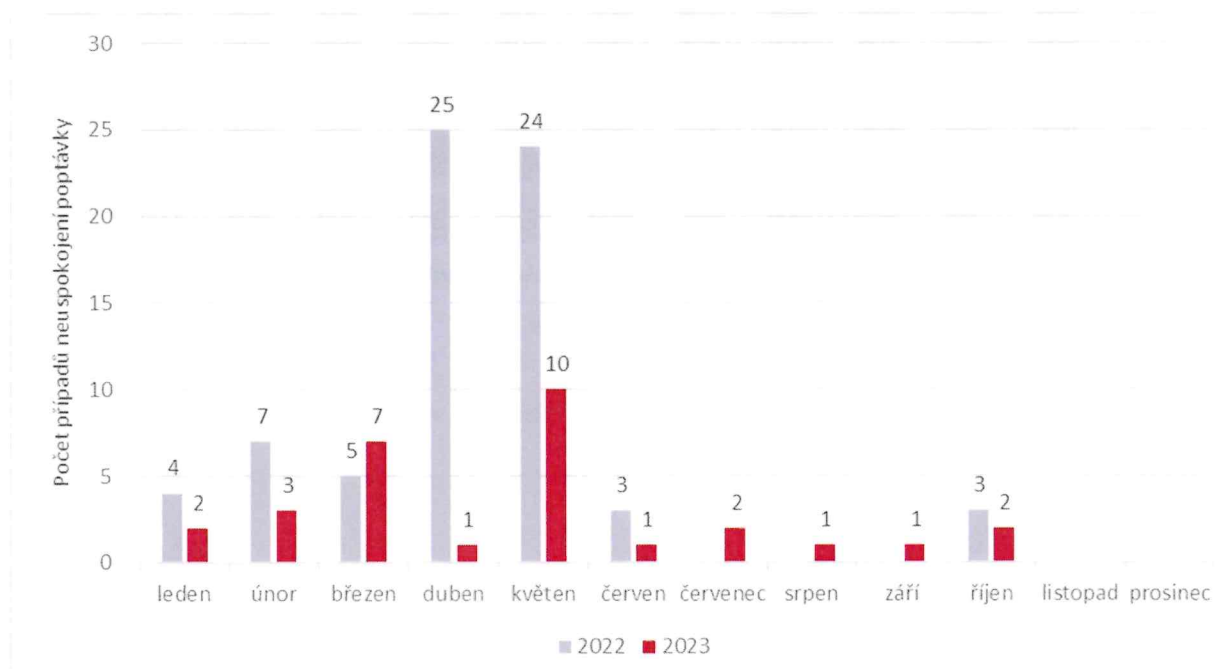

Obrázek 6 - Porovnání nákupu ve směru FRR+ v DK v letech 2022 a 2023

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

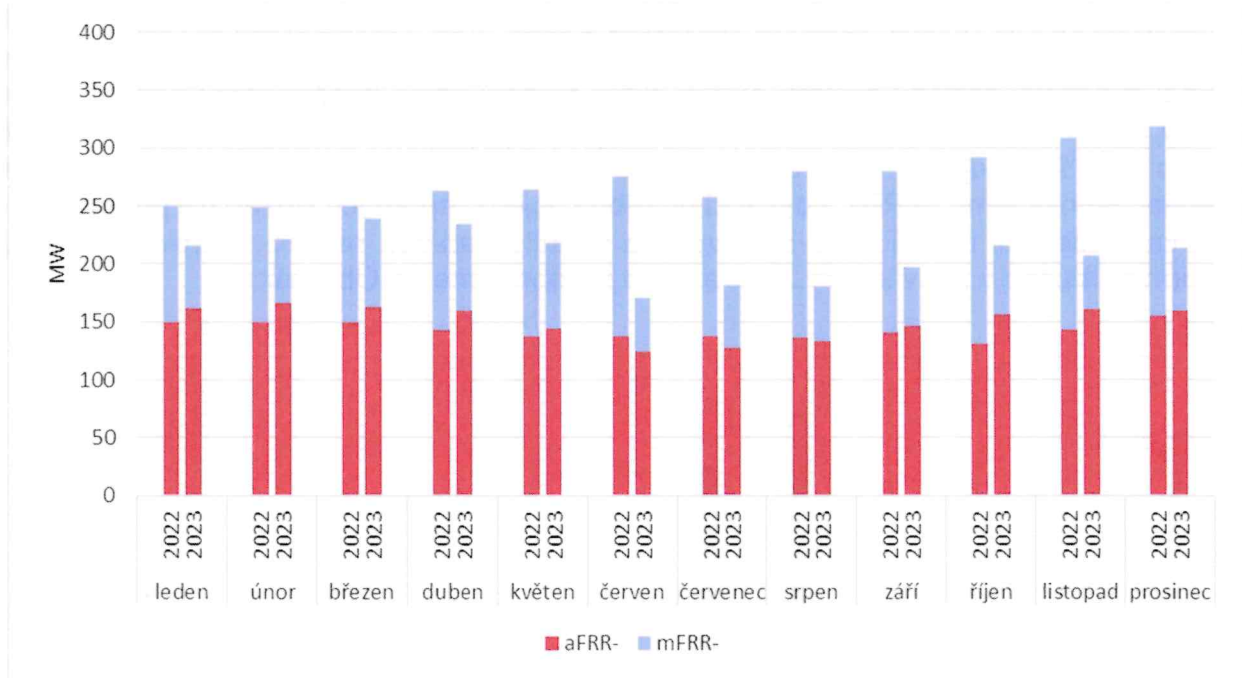
Ve směru FRR- je možné využívat substituce pouze mezi standardními produkty (aFRR-, mFRR-). ČEPS prostřednictvím DK, v případě dostatečného nabízeného objemu, cílí na pokrytí minimální potřeby objemu aFRR- a tím snížení rizika nenakoupení nenahraditelné služby aFRR-. Snížení počtu dnů s neuspokojenou poptávkou ve směru FRR- v průběhu celého roku 2023 oproti roku 2022, zobrazené na Obrázek 7, bylo způsobeno nákupem dostatečného objemu aFRR-. Zbývající potřebný objem záporných služeb byl ponechán pro možnou substituci na DT, kde bylo využito likvidity nabídek mFRR-. Porovnání nákupu záporných služeb v DK v letech 2022 a 2023 je zobrazeno na Obrázek 8.

Obrázek 7 - Porovnání vývoje počtu dnů neuspokojené poptávky po FRR- (vč. 10% bezpečnostní rezervy) mezi roky 2022 a 2023

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

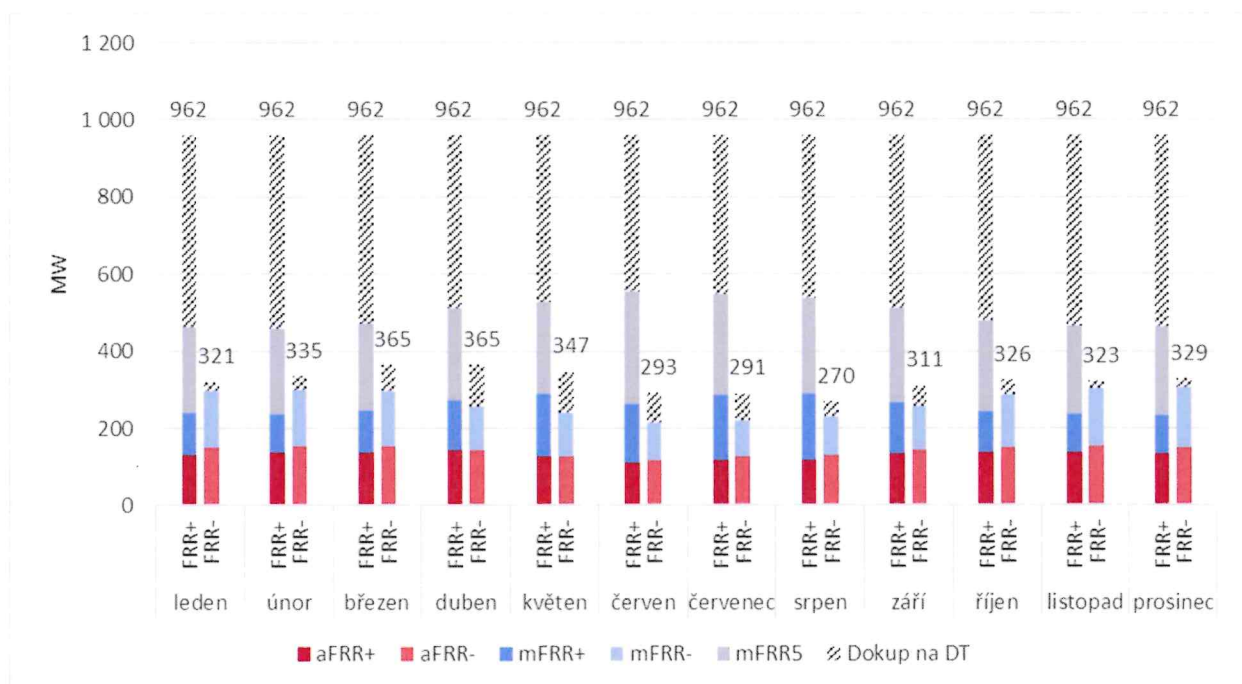

Obrázek 8 - Porovnání nákupu ve směru FRR- v DK v letech 2022 a 2023

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

Strategie nákupu většího množství standardních produktů, především kritických služeb aFRR+ a aFRR-, vedla v průběhu roku 2023 spolu se změnami z hlediska dimenzování SVR ke snížení počtu dnů s neuspokojenou poptávkou. Pro rok 2024, jak je patrné z Obrázek 9, ČEPS zvolila pro nákup SVR v DK obdobnou strategii nákupu jako byla zvolena v roce předcházejícím. ČEPS přepokládá, že zvolená strategie přinese očekávaný dopad na vývoj počtu dnů s neuspokojenou poptávkou i v roce 2024. Pro rok 2024 tak ČEPS zajistila kritické množství aFRR+ a aFRR- v průběhu celého roku. Zároveň však ČEPS ponechala poptávku po všech službách i na DT, tak aby i DT se SVR dával prostor pro rozvoj a vstup dalších poskytovatelů v průběhu celého roku.

Obrázek 9 - Porovnání nákupu SVR v DK v roce 2024

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

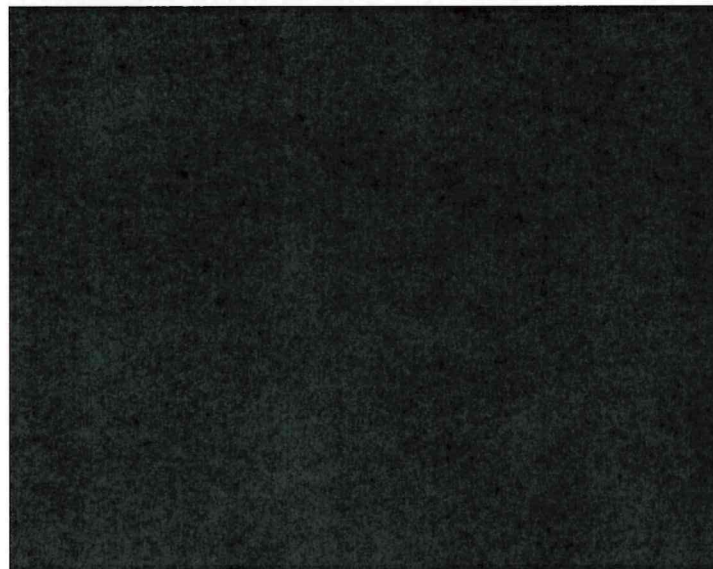
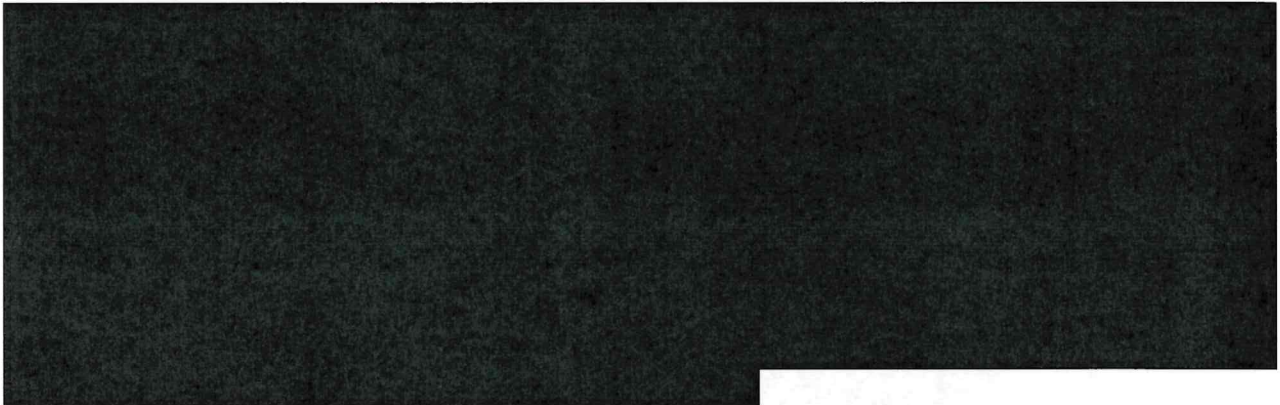
ČEPS v mimořádně rizikových situacích využívá i záložní principy zajištění bezpečnosti přenosové soustavy. Jedná se o přímé oslovení poskytovatelů (při nezajištění dostatečného objemu z DT) a v případě mimořádné situace je ČEPS připravena přistoupit i k vynucení provozu v souladu s platnou evropskou i národní legislativou. [REDACTED]

Cílem ČEPS je tak prostřednictvím včasně uzavřených DK na poskytování SVR udržet v provozu dostatek energetických zařízení a motivovat tak poskytovatele k nabízení dalších služeb prostřednictvím DT se SVR.

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

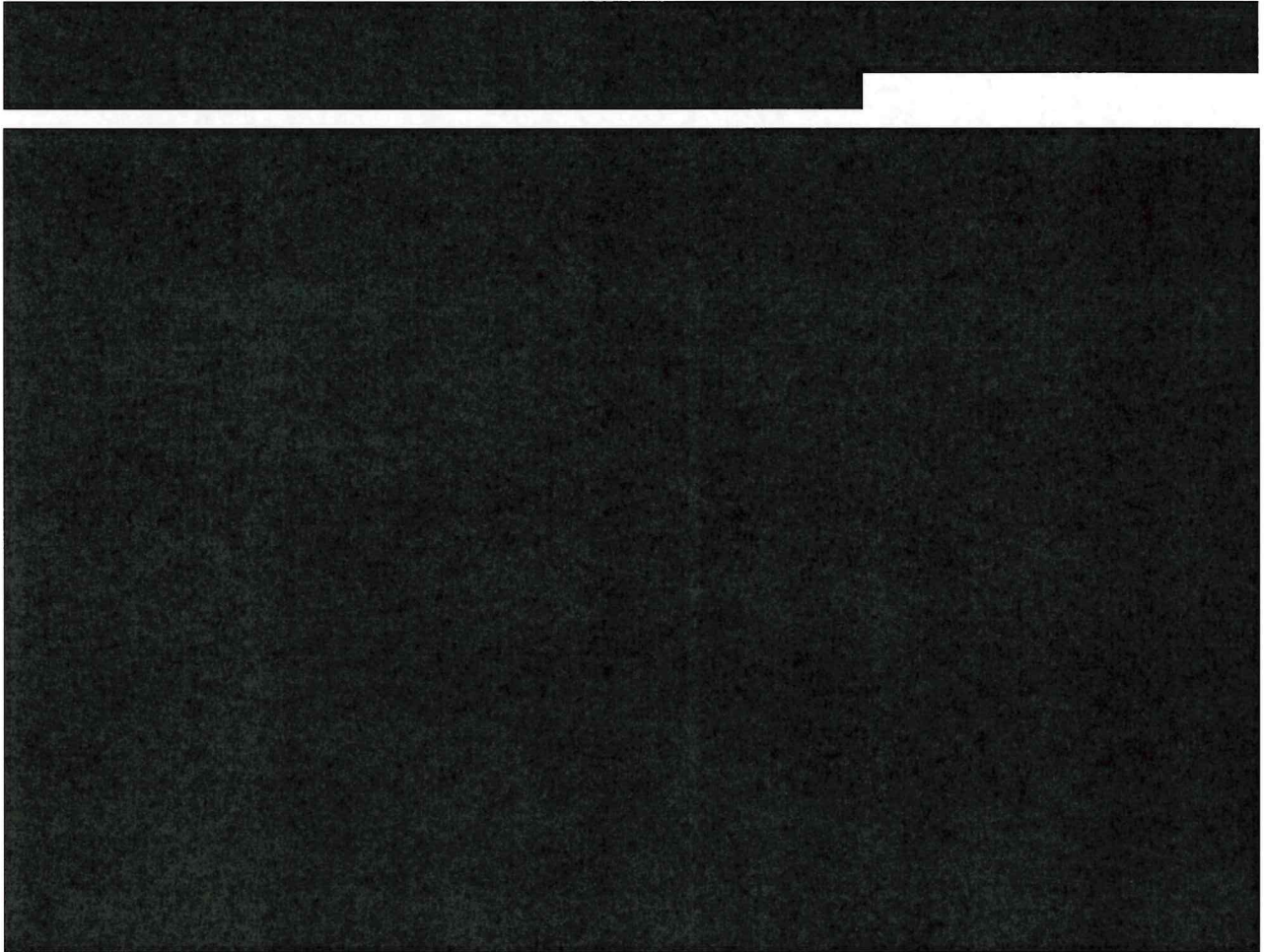

3 Analýza dopadů výjimky z Nařízení na hospodářský užitek

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

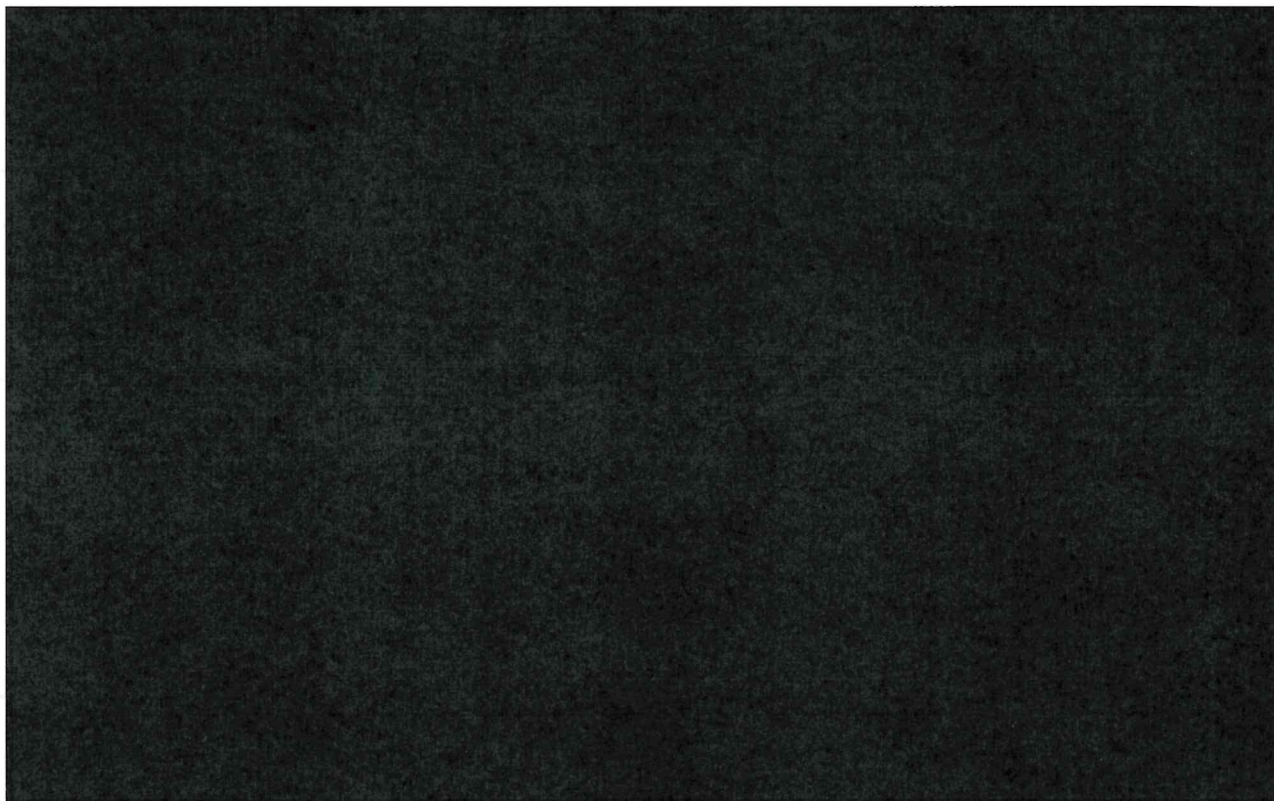

¹ V případě, kdy je vypočtená hodnota cenového limitu aFRR+/mFRR+ nižší než 400 Kč/(MW*h), platí, že cenový limit pro daný den není stanoven.

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

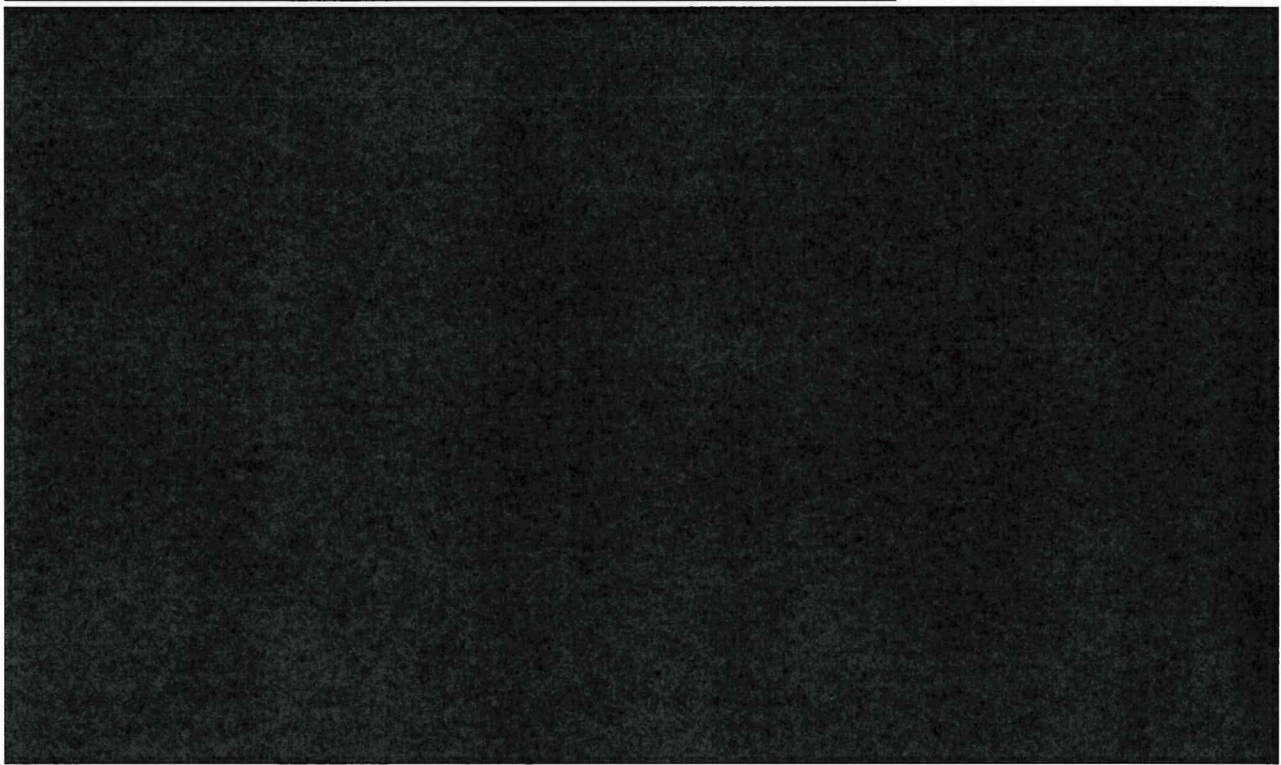
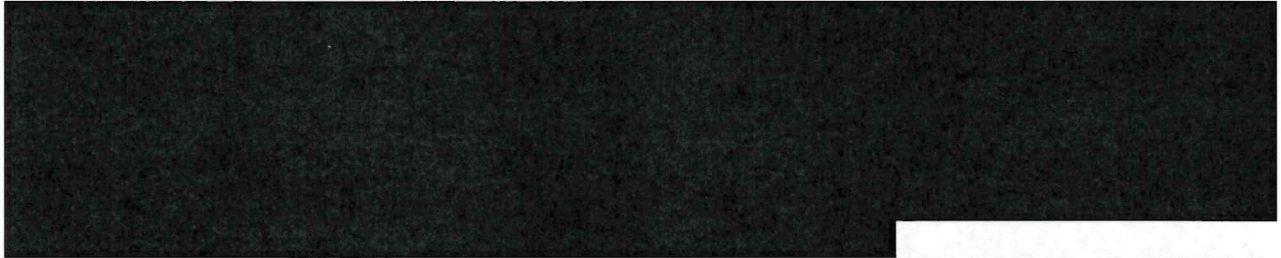

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

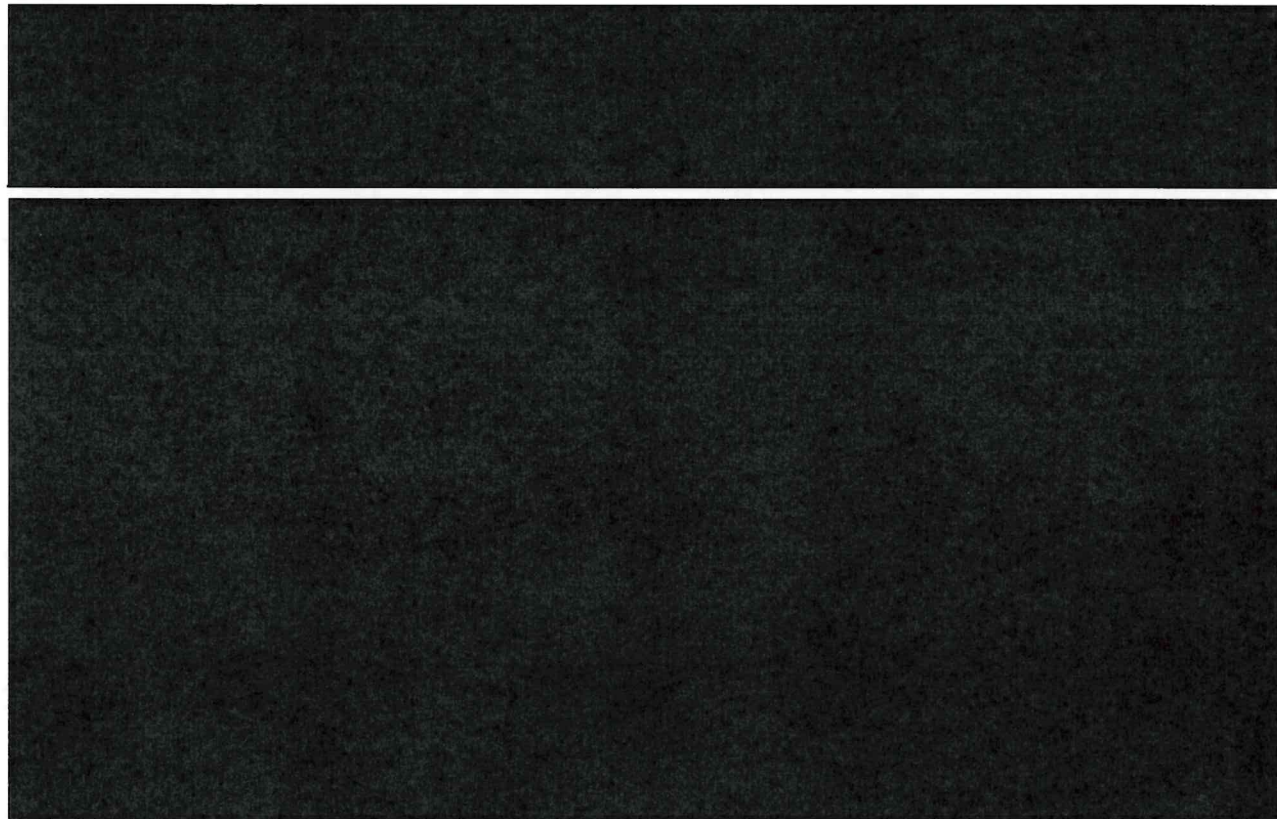
ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

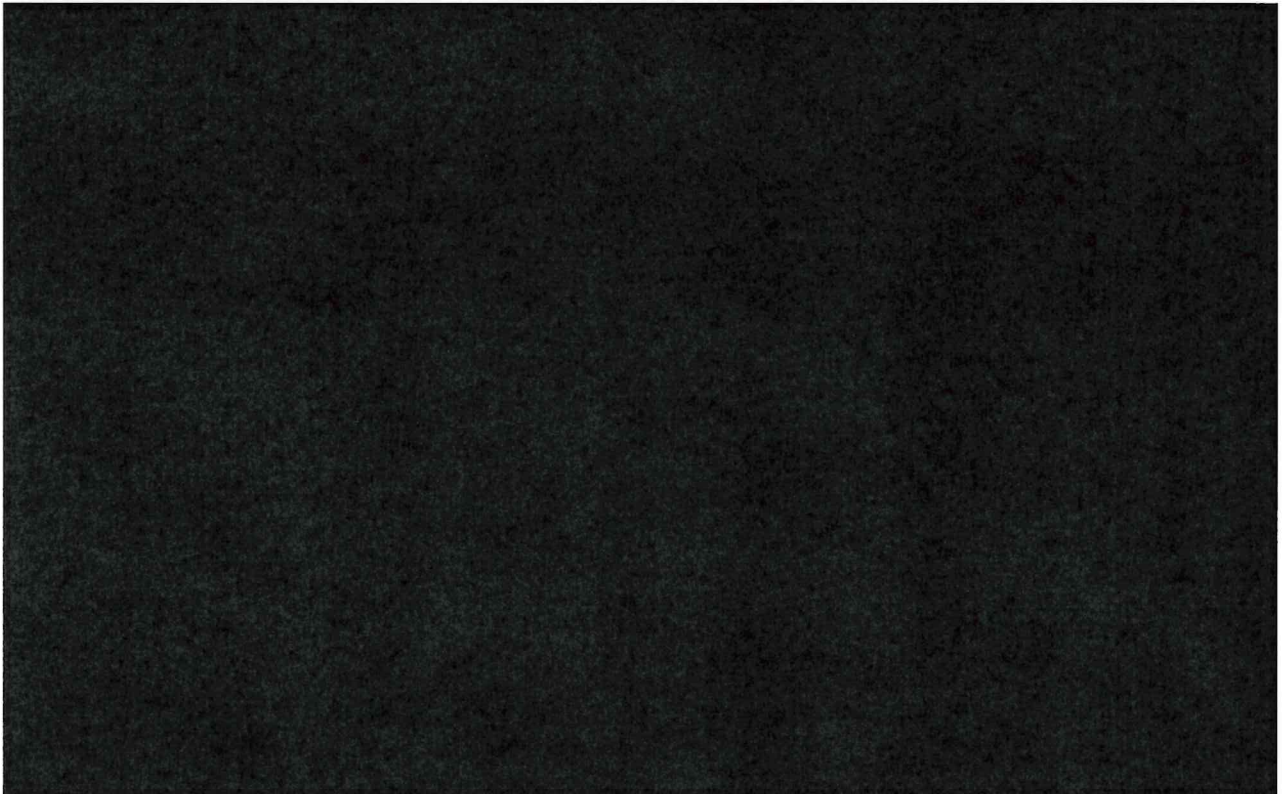
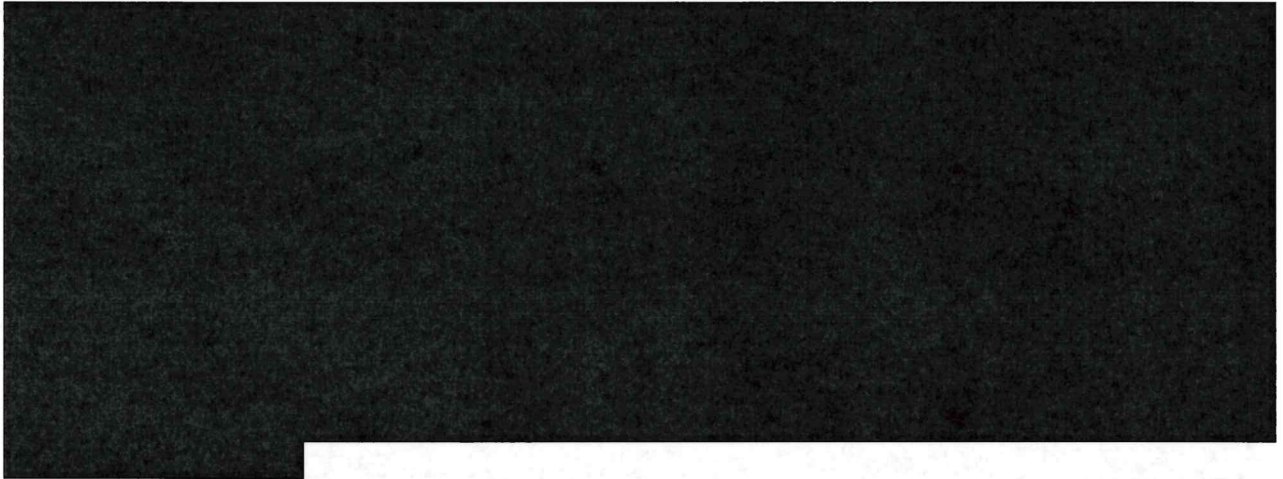
VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

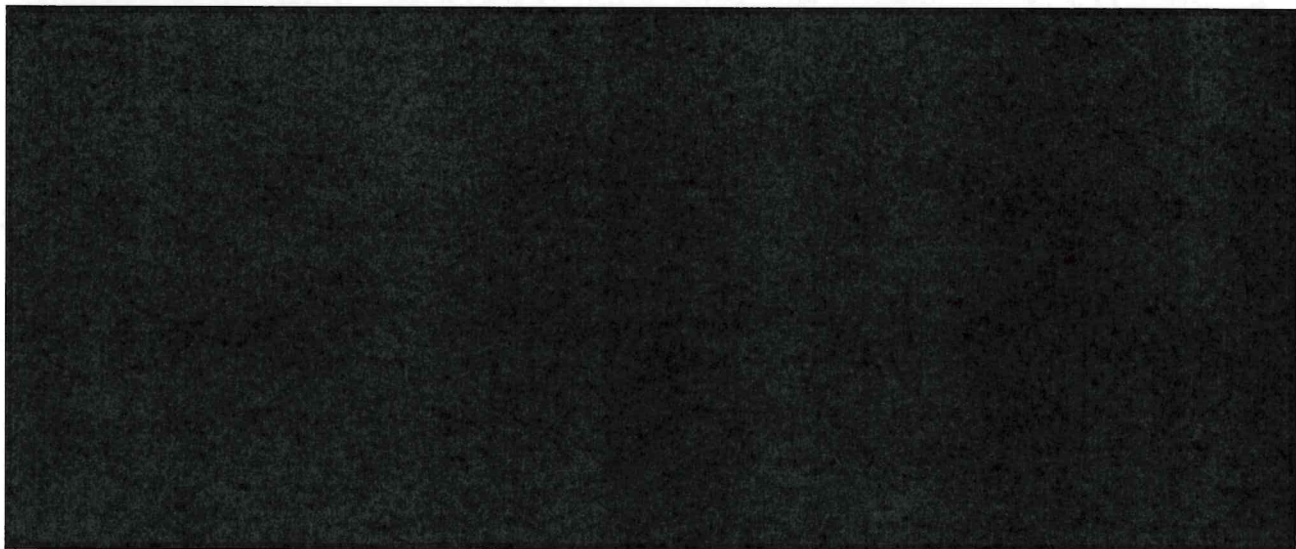
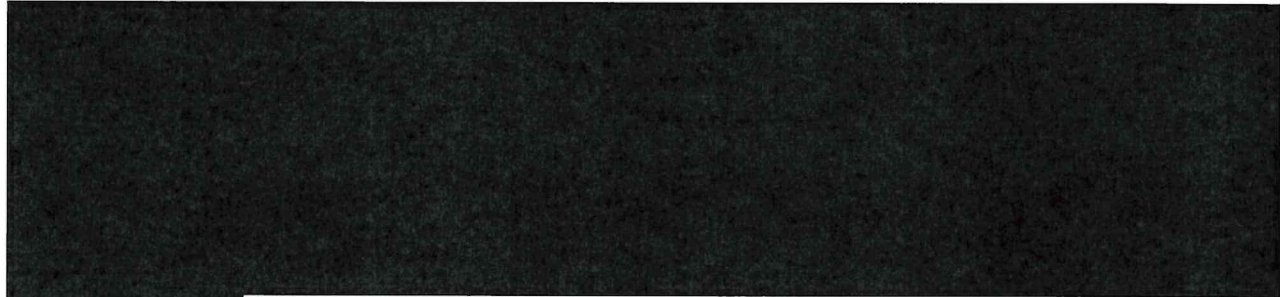

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

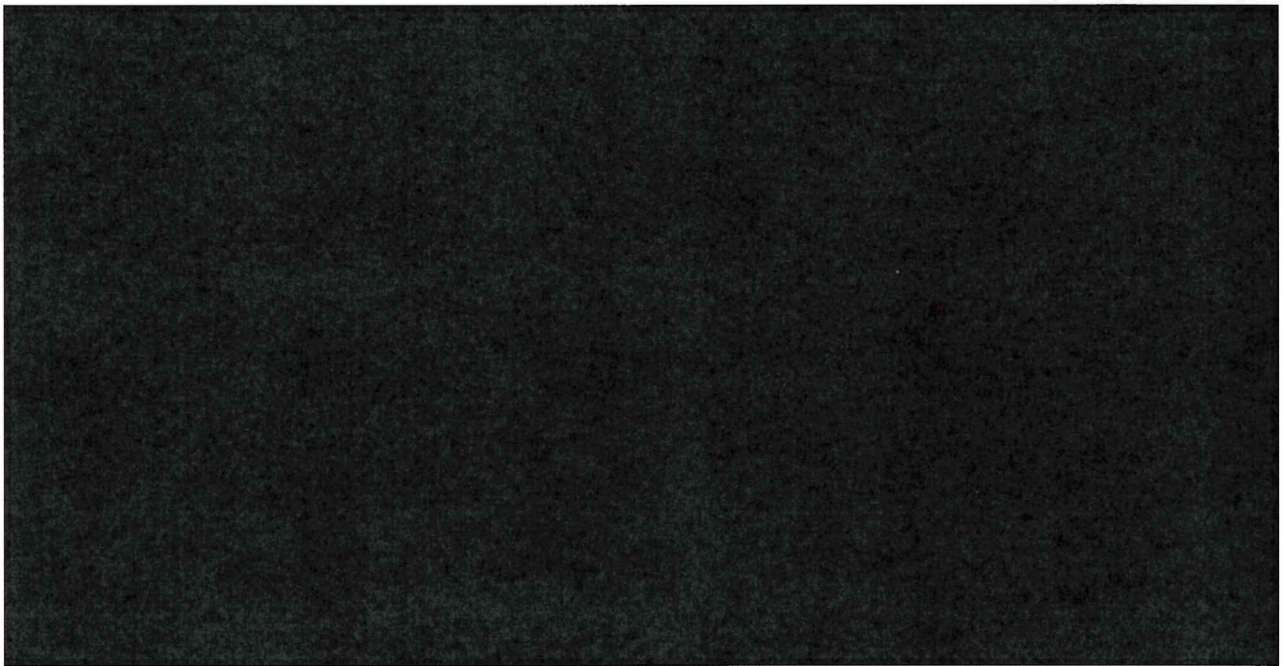
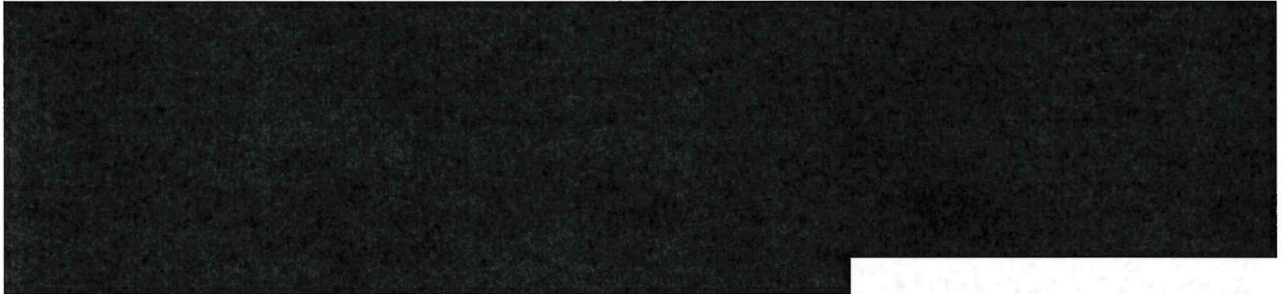
ČEPS, a.s., Elektrárnská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

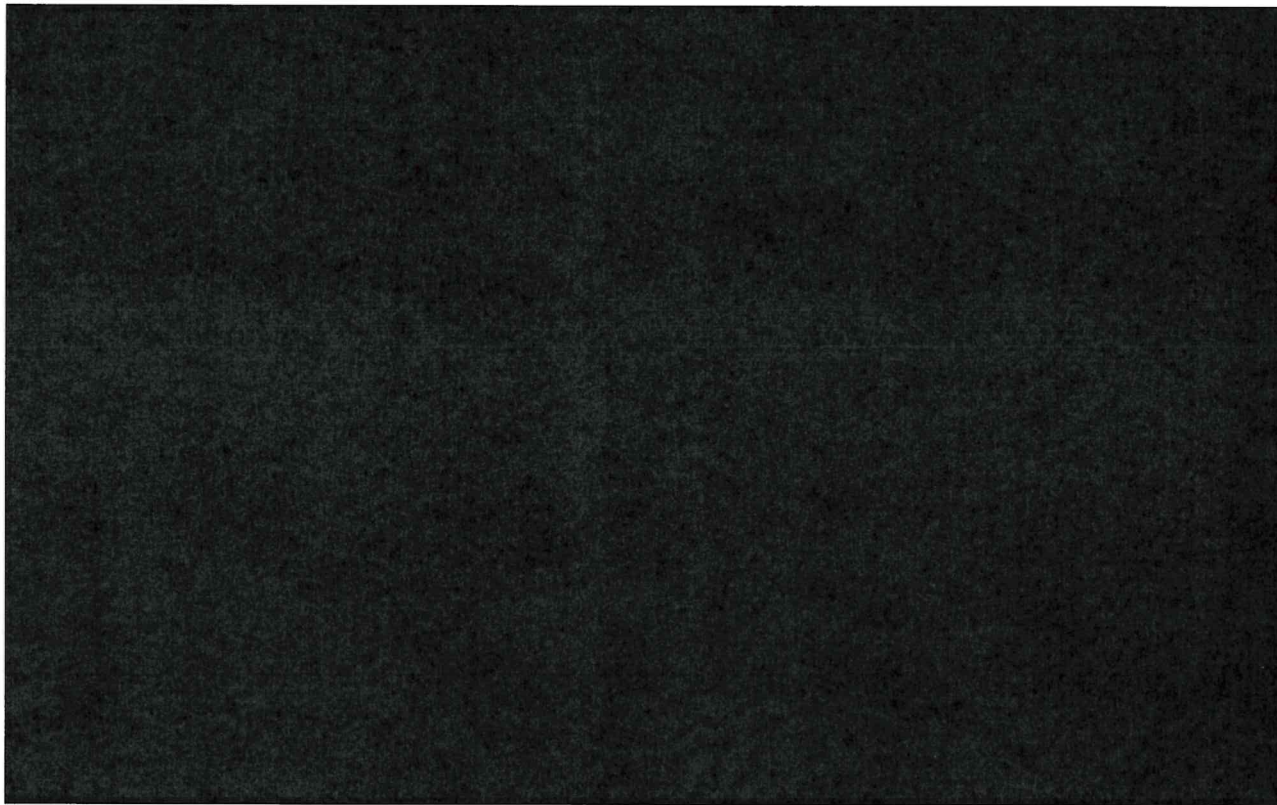

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

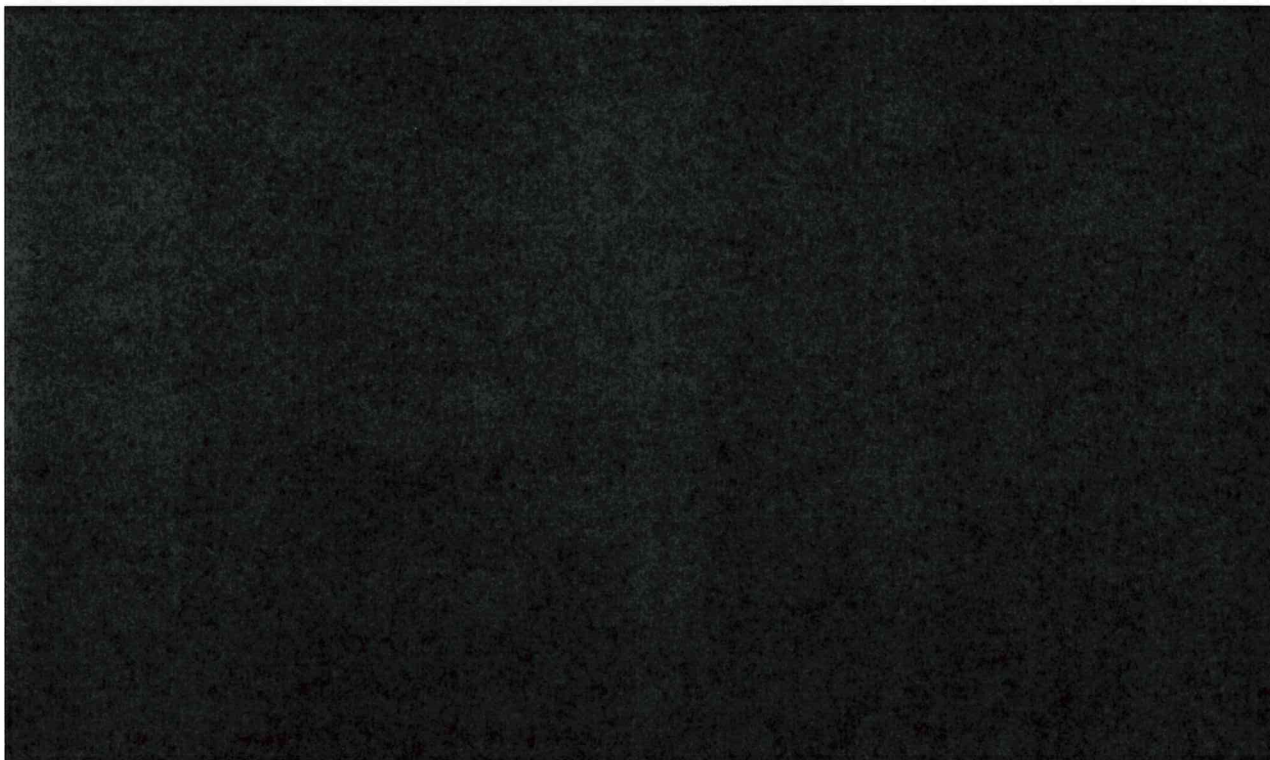
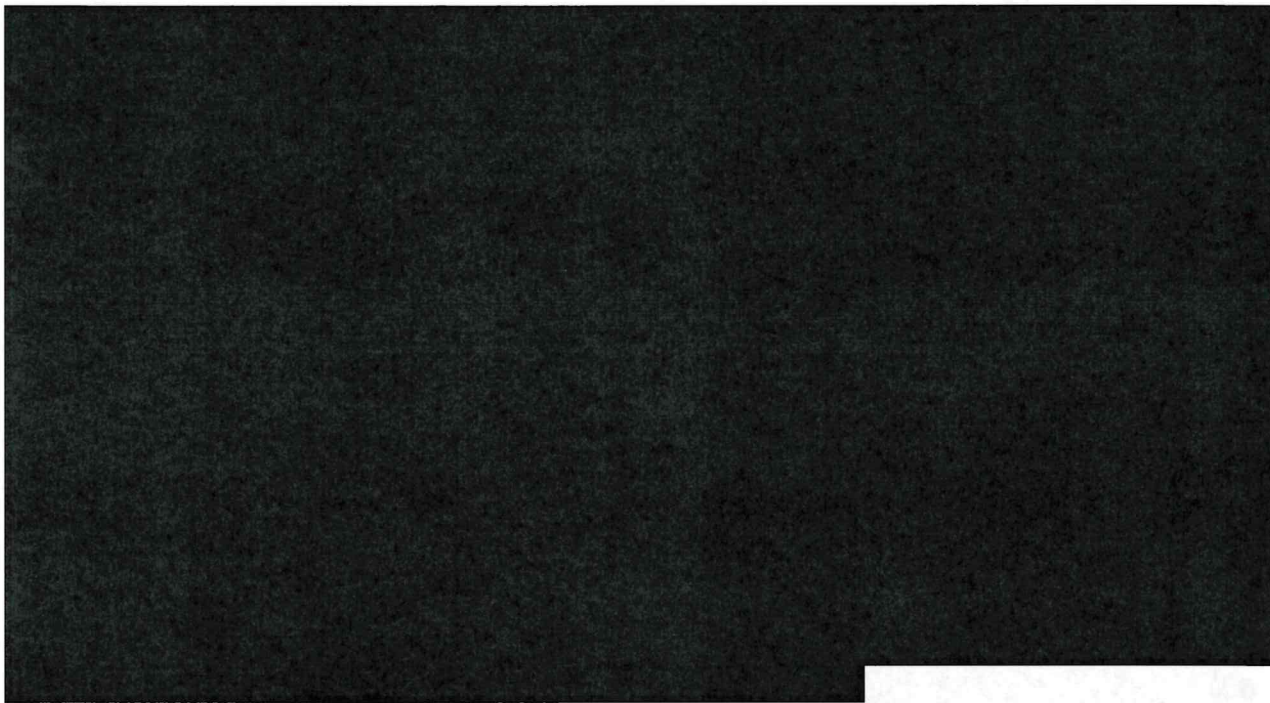

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

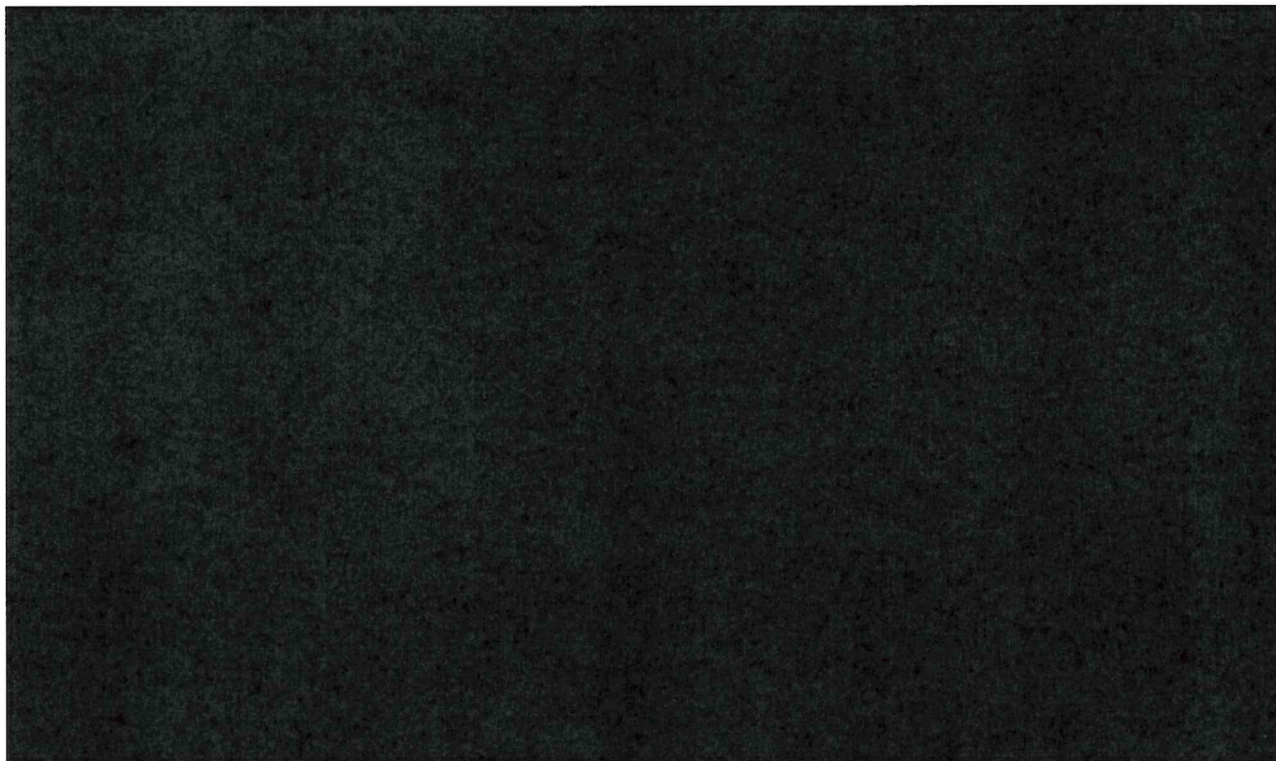
ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

S ohledem na výše uvedené lze předpokládat, že udělení výjimky na obstarání maximálně 60 % celkového objemu standardních produktů regulační zálohy a maximálně 70 % celkového objemu všech produktů regulační zálohy v rámci dlouhodobých výběrových řízení bude mít potenciál snížit náklady na nákup SVR, a tedy zvýšit celkový hospodářský užitek. Náklady na obstarávání regulační zálohy mají přímý dopad do cen elektrické energie hrazené koncovými zákazníky v podobě platby za systémové služby (dále jen „SyS“) a případné další zvýšení nákladů na SVR bude zahrnuto do jejich cen.

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

4 Mezinárodní hledisko

4.1 Standardní produkty regulační zálohy

Nařízení Komise (EU) 2017/2195 ze dne 23. listopadu 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro obchodní zajišťování výkonové rovnováhy v elektroenergetice (dále jen „EB GL“) zmiňuje standardní produkty jako harmonizované produkty výkonové rovnováhy definované všemi provozovateli přenosové soustavy za účelem výměny SVR. EB GL v čl. 25 odst. 2 ukládá všem provozovatelům přenosových soustav vypracovat do dvou let od vstupu EB GL v platnost návrh seznamu standardních produktů regulačních záloh. Ke schválení návrhu došlo 24. 1. 2020. ČEPS používá standardní produkty pro regulační zálohu v souladu s Pravidly provozování přenosové soustavy, část II. – Podpůrné služby od 1. 4. 2022.

4.2 Účast ČEPS na zahraničních dobrovolných výměnách regulační zálohy

ČEPS je za účelem posilování konkurenčního prostředí aktivně zapojena do přípravy a následné implementace metodik pro stanovení přeshraničních přenosových kapacit pro výměnu a sdílení regulačních záloh podle čl. 40 a 41 EB GL v rámci ENTSO-E a regionu pro výpočet kapacit Core.

Od 1. 3. 2023 se ČEPS zapojila do mezinárodní platformy pro společný nákup FCR. I přesto, že FCR není součástí regulační zálohy, jsou základní principy fungování společného nákupu FCR obdobné. ČEPS si prostřednictvím daného projektu tyto principy osvojuje a přibližuje tak fungování mezinárodních trhů lokálním poskytovatelům SVR. Dané zkušenosti umožní snazší připojení a přechod ke změnám nutných pro připojení do dalších platform pro společný nákup SVR.

Pro účast ČEPS na zahraničních dobrovolných výměnách regulační zálohy bylo stěžejní i zapojení do mezinárodních platform pro výměnu regulační energie PICASSO a MARI. ČEPS tak může dále těžit z výhod včasného zavedení standardních produktů regulační energie a regulační zálohy. Platformy pro výměnu regulační energie totiž slouží jako vhodný nástroj pro aktivaci nabídek regulační energie, které jsou podané na základě vyměněné regulační zálohy.

ČEPS se v Q2/2025 plánuje připojit do mezinárodní spolupráce ALPACA. Tato spolupráce umožňuje společný nákup regulačních záloh aFRR na denní bázi. Cílem připojení do spolupráce je zvýšení likvidity nabídek aFRR a tím pádem snížení nákladů na zajišťování aFRR.

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

5 Změny trhu se SVR

Za účelem zvýšení atraktivity a likvidity DT ČEPS intenzivně pracuje na úpravách podmínek pro poskytovatele SVR. V souladu s aktualizovanými Pravidly provozování přenosové soustavy, část II. – Podpůrné služby ČEPS umožnila od poloviny roku 2023 energetickým zařízením s instalovaným výkonem nižším než 30 MW připojených do napěťové hladiny maximálně 110 kV:

- využití baseline (proměnlivého bazového bodu) při poskytování SVR,
- modularitu agregačního bloku,
- typovou certifikaci.

Tato opatření by měla vést k omezení výše popsaných negativních dopadů nákupu regulační zálohy na DT.

Kromě zmiňovaných změn Pravidel provozování přenosové soustavy, část II. – Podpůrné služby ČEPS připravuje další změny, které by měly mít příznivý dopad na cenu regulační zálohy:

- využití baseline při poskytování SVR pro všechna energetická zařízení
- DT ALPACA
- zavedení 4hodinových nabídek na DT
- nastavení dělitelnosti jednotlivých nabídek.

Plánované změny týkající se DT a DT ALPACA cílí především na zvýšení likvidity trhu s regulační zálohou. I přesto by ČEPS by ráda využila dlouhodobé výběrové řízení pro obstarání části výkonu regulační zálohy aFRR, který je potřeba obstarat na území ČR (tzv. core demand). Nákup core demand je nutnou podmínkou pro dodržení požadavků a limitu týkajících se výměny FRR v synchronně propojené oblasti podle článku 167 Nařízení Komise (EU) 2017/1485 ze dne 2. srpna 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro provoz elektroenergetických přenosových soustav. Zajištěním core demand prostřednictvím DK by ČEPS ráda omezila riziko možnosti vzniku neuspokojené poptávky v případě nedostatku nabídek aFRR na DT v ČR a snížila riziko volatilních cen v průběhu roku. Zbýlý výkon aFRR by ČEPS obstarala v rámci DT ALPACA, který umožňuje obstarání regulační zálohy aFRR i ze zahraničí.

6 Závěr

Udělení výjimky je pro ČEPS klíčové jak z pohledu plnění svých zákonných povinností spočívajících v zajištění bezpečného, spolehlivého a efektivního provozu elektrizační soustavy (resp., slovy Nařízení, zajištění bezpečnosti dodávek), tak i z hlediska hospodářského užitku a zajištění funkčního trhu s regulační zálohou.

Neudělení výjimky pro ČEPS (a potažmo ČR) představuje provozní rizika, která mohou vyústit v nepokrytí potřeb regulační zálohy a častější využívání netržních principů při zajišťování výkonové rovnováhy.

